

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Lib. III. Decretalium. In quo agitur De Rebus, quae in iudicium devenire solent, cujusmodi sunt, de vita et moribus Clericorum, ...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. 2. Quid circa Beneficia Patronata possit Legatus à Latere?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73045](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73045)

competens Laicis ex privilegio, praescriptione, vel consuetudine, sublatum sit per Trid. *cit. Sess. 25. c. 9.* nisi Patronatus esset super Ecclesiam Cathedralis, vel competens Regibus, regnaque possidentibus, supremisque Principibus, aut in favorem studiorum generalium concessum, si tamen adhuc penes aliquem non exceptum foret, ei derogari sine derogatione speciali, ac si Ecclesiastici Patronatus jura forent. Quia cum in his casibus nihil ex suo Laici contulerint, eadem mensura, ac Ecclesiastica jura de illis est judicandum: Sic docet Covarru. *dict. c. 36. n. 6.* Gonzalez. *Gloss. 18. n. 18.* Azor *2. p. instit. mor. lib. 6. c. 23. q. 4.* Lessius *l. 2. c. 34. dub. 9. n. 42.* Intellige tamen de derogatione facta per Papam; nam coeteri Praelati inferiores, neque huic juri, neque alteri Ecclesiastico juri derogare possunt; quia privilegiis à jure concessis nequit Episcopus derogare.

S. 2.

Quid circa Beneficia Patronata possit Legatus à Latere?

3273 **D**E hoc casu agitur *c. cum dilectus* 28. *h. 2.* ubi, cum Legatus Apostolicus Ecclesiam in Archidiaconatu Carnotensi primò vacaturam Ecclesiam pro G. Clerico suo, reservasset, Archidiaconus autem contra mandatum Legati ad dictam Ecclesiam non praefatum G. sed alium Clericum H. praesentasset, & Episcopus Ecclesiam illam Clerico H. assignasset, ipse verò H. sibi eandem, utpote ad praesentationem Archidiaconi, tanquam veri Patroni spectantem confirmari peteret, Innocentius III. casu ad se delato, respondit, si Archidiaconus praefatum G. tanquam Patronus Laicus praesentavit, quia tamen à dicto Episcopo non ille, sed Clericus H. admittus, & institutus fuit juxta statutum Alexandri Papae, quod refertur in *c. quod autem* sup. non primum, sed secundum fuisse jus assecutum in Ecclesia S. Martini: Si verò Archidiaconus praefatum G. praesentavit tanquam Patronus Clericus; quia ea ratione subditus erat jurisdictioni Legati Apostolici, qui concessionem illi-

us Ecclesiae sibi reservari jussit, non potuisse alium praesentari; ideoque praesentationem ipsius non quidem canonice factam, institutionem tamen ab Episcopo factam non esse irritam: quare Pontifex Ecclesiam praenominato H. judicavit cum fructibus medio tempore perceptis, Clerico G. autem perpetuum silentium imposuit.

Ex hoc textu deducitur 1. quod 3274 Legatus Sedis Apostolicae à Latere potest sibi reservare Ecclesiam, vel beneficium primò vacaturum, illudque cum vacat, conferre certae personae, irrequisito Patrono Ecclesiastico: non autem inconsulto, aut invito Patrono Laico, vel Clerico, cui jus praesentandi competit, ratione patrimonii; atque adeo, quod derogatio beneficiorum Juris Patronatus à Papa facta comprehendit tantum beneficia, quae sunt Juris Patronatus Clericorum, non autem Laicorum, quae expressam requirunt derogationem, quod fit, quòd Legatus de Latere (quamvis sit praeter Papam Ordinarius Collator beneficiorum in sua Provincia, ut constat ex *cit. c. cum dilectus*) in unione facienda, si Jus Patronatus sit seculare, teneatur consensum Patroni requirere; non ita, si sit Ecclesiasticum. Sic Rebuffus in praxi benefic. de Unionibus n. 28. Azor *p. 2. l. 6. c. 28. q. 12.* Sanchez in *Decal. tom. 2. l. 7. c. 29. n. 169.*

Deducitur 2. praeter alias differentias inter Patronum Ecclesiasticum, & Laicum, ex hoc *c.* colligi etiam aliam, nimirum, quòd Ecclesiasticus, non autem Laicus, etiam quoad Jus praesentandi subsit Legato de latere, consequenter iste illo etiam irrequisito possit sibi reservare beneficia Patronatus Ecclesiastici, eaque conferre, ut constat ex textu dicti *c. cum dilectus*, sup. quod intellige, quando Clericus Patronatum habet *ratione Ecclesiae*, aut bonorum ejus, non autem, si ratione sui Patrimonii in fundationem, constructionem, vel dotationem talis Ecclesiae impensit; talis enim Patronatus, quantumvis competat Clerico, non Ecclesiasticus, sed secularis, seu Laicus est; cum non dicatur ab habente, sed à titulo, ratione cujus eum habenti competit, ut supra diximus & colligitur etiam ex distinctione, quam in

in dato casu observavit Pontifex, an ille Archi-Diaconus presentaverit *ut Clericus?* an, *ut Laicus.*

3276 Deducitur 3. quod Clericus habens Patronatum Jure Patrimonii, in presentatione possit variare, colligitur ex cit. c. *cum dilectus*, ibi: non *primus*, sed *secundus*, &c. licet hic presentans fuerit Archi-Diaconus, non tamen reprobatur ejus presentatio, quantumvis plurium, seu cumulativa, si tamen presentavit Jure Patrimonii, consequenter *ut Patronus Laicus.* Deducitur 4. quod Patrono Laico invito, aut inconsulto, non potest Episcopus, aut alius Ordinarius, nec etiam Legatus Papa Ecclesiam patronatam conferre, aut super illam pensiones imponere, quod satis aperte ostendit textus in c. *cum dilectus*, quatenus distinguit inter Laicum & Clericum Patronum, patet, ibi: *siquam Laicus*, & ibi: *siquam Clericus*, quae non erant necessaria, si Legatus posset conferre beneficium, seu reservare in praedictum Patroni Laici. Accedit quod Pontifex constituendo officium Legationis non censetur illud creare cum praedictum Laicorum Patronorum, ex *reg. in L. 2. §. si quis à Principe ff. ne quid in loco publ. ac subinde cum per collationem, seu reservam maximum fiat praedictum Laicis Patronis, necessario dicendum est ex defectu potestatis, Legatum talem collationem, seu reservam facere non posse.*

§. 3.

Quid circa beneficia patronata possint Episcopi?

3277 Episcopis, & aliis Praelatis, Papam inferioribus, qui habent jurisdictionem quasi Episcopalem in suis territoriis, de jure competere potestatem instituenti presentatos ad beneficia sua diocesis, jam supra dictum est. In presenti dubium est, an valeat institutio in beneficio patronato ejus, non facta ad presentationem Patroni? R. quod regulariter non valeat; colligitur 1. ex 16. q. 7. c. *decernimus* 32. quod desumptum est ex Concilio Toleran. 9. c. 2. ubi textus sic loquitur: *decernimus, ut quamdiu*

Tom. III.

fundatores Ecclesiarum in hac vita superstitibus extiterint, pro eisdem locis curam permittantur habere sollicitam, atque rectores idoneos in eisdem basilicis iidem ipsi offerant Episcopis ordinandos 1. quod, si tales forsitan non inveniantur ab eis, tunc, quos Episcopus loci probaverit DEO placitos, sacris cultibus instituat cum eorum Conniventia servituros. Quod si ipse ejusdem fundatoribus Rectores ibidem praesumerit Episcopus ordinare, & ordinationem suam irritam noverit esse, ad verendum suam alios in eorum loco (quos iidem ipsi fundatores condignos elegerint) ordinari. Colligitur 2. ex c. *Illud. 8. h. t.* ubi dicitur: *Quod si laicus, Jus Patronatus, vacante Ecclesia, religioso loco contulerit, & aliquis sine presentatione fratrum ejusdem loci fuerit in ipsa Ecclesia institutus, ejusdem secundum rigorem juris est institutio irritanda.*

Dixi: *regulariter non valere*; nam 3278 aliqui casus sunt excepti. 1. si Patronus *Ecclesiasticus* intra 6. Laicus autem intra 4. menses neglexit facere presentationem; nam tali casu jus presentandi elapso termino, devolvitur ad Ordinarium; ut diximus superius, & habetur c. 2. de suppl. neglig. Praelator. 2. si Patronus presentat indignum, ex dict. sup. & habetur cit. c. 2. 3. Si tale beneficium conferatur à Papa, vel ejus legato de latere; sed hoc intellige in casu, quo beneficium est Patronatus Ecclesiastici, nam id non procedit de Legatis, quando beneficium est de Patronatu Laicorum pro tali casu ex n. 3273. 4. Si Patroni discordent, de quo superius jam actum est. *Not.* autem casum, quo diximus Jus presentandi pro illa vice devolvi ad Ordinarium propter negligentiam Patronorum, debere intelligi, si intra tempus à Jure praescriptum, ac à die, quo vacationem beneficii sciverunt, *negligentes fuerunt*, & quidem omnes, si relatè ad tale beneficium preventur propter negligentiam, nam si unus ignorasset sic ut comparatione illius terminus Juris, à die scientiae computatus, nondum elapsus foret, non fieret devolutio, sed in eo tunc staret Jus presentandi, ceteris negligentibus

Ccc cc. 2

pro